

CONFERENZA DEI MINISTRI GENERALI
DEL PRIMO ORDINE FRANCESCANO E DEL TOR

**Do braci
z Pierwszego Zakonu Franciszkańskiego
i Trzeciego Zakonu Regularnego**

Prot. N. 05/2024

Rzym, 19 marca 2024 r.
Uroczystość św. Józefa
Oblubieńca NMP

***Asystencja duchowa
przy Franciszkańskim Zakonie Świeckich
i Młodzieży Franciszkańskiej***

Drodzy bracia
z Pierwszego Zakonu Franciszkańskiego i Trzeciego Zakonu Regularnego,

Niech Pan obdarzy was pokojem!

Świętowane jubileusze franciszkańskie zachęcają całą rodzinę franciszkańską do radosnego dawania świadectwa o naszym charyzmacie poprzez konkretne wydarzenia obchodzone publicznie oraz poprzez inicjatywy stanowiące okazję do ukazywania aktualności charyzmatu franciszkańskiego tam, gdzie jesteśmy obecni.

Szczególnie znaczącym elementem, mogącym być znakiem w Kościele i w społeczeństwie, jest synergia między świeckimi i zakonnikami¹. W kręgu franciszkańskim bogactwo to wynika z kreatywności – wzbudzonej przez Ducha Świętego – samego św. Franciszka, gdy dawał początek nie tylko Zakonowi Braci Mniejszych, a następnie inicjował Zakon Ubogich Sióstr, ale także „wymyślając” Zakon Braci i Sióstr od Pokuty. Po przebyciu długiej w dziejach drogi – równie bogatej jak i złożonej – duchowych i instytucjonalnych relacji między franciszkanami świeckimi a zakonnikami franciszkańskimi, dzisiaj my, bracia z Pierwszego Zakonu

¹ „Pozostając w żywej łączności wzajemnej, stosownie do swojego stanu, pragną oni urzeczywistnić charyzmat wspólnego Ojca Serafickiego w życiu i posłannictwie Kościoła” (Reguła FZŚ, 1).

Franciszkańskiego i z Trzeciego Zakonu Regularnego, uznajemy, że „na mocy przynależności do tej samej rodziny duchowej” (Konst. FZŚ, 1, 4) jesteśmy wezwani przez Kościół do otoczenia opieką duszpasterską i asystencją duchową wspólnot braterskich Franciszkańskiego Zakonu Świeckich.

Asystencja duchowa, niezbędna dla braci i sióstr z Franciszkańskiego Zakonu Świeckich i Młodzieży Franciszkańskiej, stanowi zatem część naszego franciszkańskiego powołania. Uważamy, że obchody wielkiego jubileuszu franciszkańskiego mogą być także dobrą okazją do przypomnienia zobowiązań, jakie łączą Zakony z Franciszkańskim Zakonem Świeckich w odniesieniu do misji powierzonych im przez Kościół, misji polegającej na wspieraniu i towarzyszeniu naszym braciom i siostram. Cieszymy się na myśl, że w wielu krajach zakonnicy poświęcają prawdziwą uwagę franciszkanom świeckim; niemniej jednak w niektórych regionach zauważamy wręcz pewien brak zainteresowania czy obojętność.

Obchody rocznic franciszkańskich, pobudzające nas do energicznego odrodzenia naszego charyzmatu, są odpowiednią okolicznością do nadania nowego impulsu asystencji duchowej i duszpasterskiej we Franciszkańskim Zakonie Świeckich i Młodzieży Franciszkańskiej poprzez ponowną ocenę relacji między wszystkimi członkami rodziny franciszkańskiej. Oto więc zaproszenie skierowane do was, bracia z Pierwszego Zakonu i z Trzeciego Zakonu Regularnego, by odnowić nieodzowną i cenną posługę asystencji duchowej i duszpasterskiej powierzonych nam przez Kościół i przyjętej z synowskim posłuszeństwem, jak to wyraźnie stwierdzają Konstytucje każdej rodziny².

Chociaż jesteśmy świadomi, że przedkładane przez nas motywacje mogą wywołać znużenie bądź zniechęcenie co do asystencji duchowej i mogą być wielorakie, a niekiedy nawet słuszne, niemniej jednak chcemy zaznaczyć, jak ważne jest przezwyciężenie wszelkich indywidualistycznych postaw, które zamykają nas w relacji z naszym Zakonem i w ogólnym ujęciu pozbawiają nas bogactwa płynącego z relacji z rodziną franciszkańską.

Chcielibyśmy przypomnieć, że „ożywienie świeckich wspólnot braterskich idzie w parze z naszym podążaniem naprzód”³, zwłaszcza w tym szczególnym momencie historii, kiedy również Kościół żyje zobowiązaniem do kroczenia razem jako „Kościół wyruszający w drogę”.

Spojrzenie na nasze Zakony prowadzi nas do stwierdzenia, że w niektórych regionach występuje niewystarczająca ilość zakonników do podjęcia roli asystenta, zaś w innych zakonnikom brakuje formacji i zainteresowania, by to robić, a czasami ci, którzy przyjęli tę posługę na poziomie narodowym, nie współpracują z asystentami

² Zob. Konstytucje: OFM 60-63; OFMCap 102, 1-6; OFMConv 75, 1; 106, 2-3; TOR 157-160.

³ Fr. Pasquale Rywalski OFMCap, minister generalny, *List do ministrów prowincjalnych i do wszystkich braci z Zakonu*, Rzym 1978, 1.

z innych regionów w celu utworzenia Konferencji Narodowych Asystentów Duchowych, ignorując w ten sposób jedność Franciszkańskiego Zakonu Świeckich i Młodzieży Franciszkańskiej. W związku z tym chcemy przypomnieć to, co nasi poprzednicy napisali do ministrów prowincjalnych i kustoszy w 2009 r.:

„Sprawą, którą uważamy za istotną, jest kolegalność posługi asystencji duchowej względem wspólnot FZŚ i MF na poziomach wyższych od wspólnoty miejscowej. Ta cecha daje nam, zakonnikom, cenną okazję do wzajemnej współpracy na polu asystencji, a jednocześnie staje się konkretnym znakiem uczucia braterskiego Pierwszego Zakonu i Trzeciego Zakonu Regularnego względem Franciszkańskiego Zakonu Świeckich i Młodzieży Franciszkańskiej”⁴.

Formacja asystentów na każdym poziomie stanowi wyzwanie, na które jesteśmy wezwani do udzielenia konkretnych i dalekowzrocznych odpowiedzi, ucząc się współpracy między naszymi Zakonami. Tam, gdzie brakuje zakonników do prowadzenia asystencji duchowej pośród naszych braci i sióstr z Franciszkańskiego Zakonu Świeckich i Młodzieży Franciszkańskiej, przełożeni wyżsi, jak wskazano w art. 89. 4 Konstytucji generalnych FZŚ, mogą „posługę asystencji duchowej powierzyć:

a) zakonnikom lub zakonnicom należącym do innych instytutów franciszkańskich;

b) duchownym diecezjalnym lub innym osobom, specjalnie przygotowanym do tej posługi, należącym do FZŚ;

c) innym duchownym diecezjalnym albo zakonnikom niefranciszkańskim”.

Formacja, aby była skuteczna, musi angażować nie tylko zakonników, lecz także świeckich. Idzie bowiem o to, by w sposób konkretny i aktualny wspólnie pogłębiać relację między obydwoma stronami, wiedząc, że tylko we wzajemnym poznaniu i docenieniu tożsamości i specyfiki naszych różnych powołań, choć wyrastających z tego samego korzenia, można budować drogi wzrostu dla nas i dla Kościoła.

W odniesieniu do autonomii, o której mowa w Podręczniku asystencji (rozdz. II, 6. 2 i 6. 3), asystenci powinni ją ściśle szanować, by tym samym wspierać wzajemną komunię życiową i braterską harmonię.

Aby asystencja duchowa była owocna, należy zawsze mieć na uwadze nasze wspólne powołanie, misję i charyzmat. Jeśli wychodzi się od tego stwierdzenia, w którym znajdujemy potwierdzenie relacji „wzajemnej komunii życiowej”, zrozumiemy, że posługa asystencji przy Franciszkańskim Zakonie Świeckich i Młodzieży Franciszkańskiej wymaga „braterskiej relacji między członkami rodziny franciszkańskiej, a jednocześnie wymaga od zakonników poznania, kochania

⁴ List ministrów generalnych Pierwszego Zakonu Franciszkańskiego i Trzeciego Zakonu Regularnego do ministrów prowincjalnych i kustoszy prezentujący *Statut asystencji duchowej i duszpasterskiej przy Franciszkańskim Zakonie Świeckich*, Rzym 2009.

i pomagania FZŚ i MF” w pełnym przeżywaniu powołania. Ze świadomością przeżywania tej relacji zakonnicy mogą lepiej doświadczyć, że „są powołani do łączenia swoich wysiłków duchowych i apostołskich z innymi gałęziami zakonnymi rodziny franciszkańskiej oraz z FZŚ i MF”⁵.

Obecne lata obchodów jubileuszowych mogą nam pomóc pogłębić znajomość charyzmatu franciszkańskiego, a jednocześnie zrodzić w nas owo głębokie pragnienie umocnienia więzi jedności i poczucia przynależności do tej samej wielkiej rodziny. Chodzi o pielęgnowanie relacji, aby wzrastać w pragnieniu współdzielenia się tą samą duchowością, aby podążać za Chrystusem i naśladować Go na śladach Franciszka z Asyżu, naszego Serafickiego Ojca.

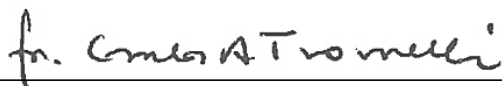
Powołani do służby Kościołowi, nie patrzmy tylko na nasz Zakon, ale rozważmy cały wymiar naszego franciszkańskiego powołania z tym samym zapałem Biedaczyny, który, słysząc Ewangelię o rozesłaniu uczniów, woła: „To jest, czego chcę, to jest, czego szukam, to całym sercem pragnę czynić...” Franciszek troszczył się o Kościół i o społeczeństwo, głosząc wszędzie Ewangelię pokoju. Możemy to robić w sposób skuteczny, jeśli nasze głosy są zjednoczone, mając na względzie tę samą intuicję życia leżącą u podstaw Reguły zatwierdzonej, której osiemsetlecie zaaprobowania właśnie świętowaliśmy, a także u podstaw Reguły FZŚ.

Dziękując wam za odnowione zaangażowanie, jakie wkładacie w służbę braciom i siostrzom z Franciszkańskiego Zakonu Świeckich i Młodzieży Franciszkańskiej, kierujemy do was życzenia pokoju i dobra!

Z braterskim pozdrowieniem,

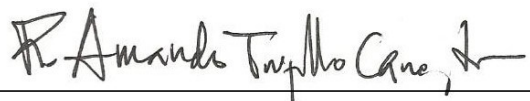
Fr. Massimo Fusarelli OFM
Minister generalny

Fr. Carlos Alberto Trovarelli OFMConv
Minister generalny

Fr. Roberto Genuin OFMCap
Minister generalny

Fr. Amando Trujillo Cano TOR
Minister generalny

⁵ Por. *Podręcznik asystencji FZS i MF*, rozdz. III, nr 1. 5 i 1. 6.